

# Galesiamba tékwa du dakwaké Pol viyaan nyéngaa

## Taale ani kundi ma vé

Judasé ras taale Jisasna jémbaamba wulaandarén. Kukmba Jisas wandéka Pol ye Jisasna kundi kwayéndén nak gaayé du dakwat waak. Kwayéndéka de baasnyé ye Jisasna jémbaamba yaalaténdaka wa vakmi nak yaalan. Talimba de nak gaayé du dakwa Moses kwayén apakundi yamba vékundakwe wa, de Judasé yan pulak. Jisasna jémbaamba wulaandarén sapak, de waak Moses kwayén apakundi vékute wandékwa pulak yaké daré kapuk?

Juda du ras de nak gaayé dunyan Judaséna yapatémba kéraae sépé sékute Moses kwayén nak apakundi vékute wandékwa pulak yandarénggé mawulé yandarén. Yandaka Pol wa wan, “Yamba yé wa.” Naate anga wandén, “Nané Jisas Kraiské yékunmba vékulakanangwa. Déku kundiké anga wanangwa, ‘Yi wan wanana wa.’ Wani musé male yate wa nané Gotna ménimba yéku musé yakwa du dakwa téte kulémawulé kéraanangwa.” Naandén Pol.

De wani Judasé ras Galesia provinsmba ye wandarén, Jisasna jémbaamba wulaan Galesia du dakwa Mosesna apakundi vékute wandékwa pulak yandarénggé. Pol wanngé vékutake wa ani nyéngaa viyaandén, Galesiamba tékwa Jisasna jémbaamba yaalan apu nakapuk Jisaské yékunmba vékulakate deku yéku yapaté kurkale kure téndarénggé.

Taale Pol anga wandékwa, “Dékét Got wunat wandéka wa wuné déku kundi kure yaakwa du a téwutékwa. Ani kępmaamba tékwa du wunat yamba wandaka ani jémbaa yawutékwe wa. Got wandéka wa déku kundi kwayé-wutékwa nak gaayé du dakwat.” Naandékwa.

Kukmba Pol anga wandékwa, “Jisas Kraiské yékunmba vékulakakwa du dakwa male wa yéku du dakwa téndakwa Gotna ménimba.” Naandékwa. Ani nyéngaana waambu tambékmba Pol anga wandékwa, “Krais nanat yékun yandéka nané kalapusmba kwaakwa du dakwa pulak yakapuk yate yéku du dakwa yaalananga, Gotna Yaamambi nanat sémamaaste yéku yaambu wakwasnyéndéka wa nak du dakwat yéku yapaté yanangwa.” Naandékwa.

**1** <sup>1-2</sup> sWuné Pol Jisas Kraiswa kundi kure yaakwa du, gunat ani kundi wawutékwa. Guné Galesiamba tékwa Jisas Kraiswa jémbaamba yaalan du dakwa, gunat ani kundi wawutékwa. Ani kérémaamba tékwa du wunat yamba wandaka ani jémbaa yawutékwe wa. Jisas Kraisa nana aapa Gorale bét wunat wambéréka wa ani jémbaa yawutékwa. Jisas talimba kiyaandéka Got wandéka nakapuk taamale waarapndéka wa déku yémba kundi kwayéwutékwa. Jisas Kraiswa jémbaamba yaalan du ras wunale yaréte gunat wanangwa, guné yéku mawulé vékute yékunmba yaténgunéngé.

<sup>3</sup> Nana aapa Got gunéké sémbéraa yate gunat yékun yate, yéku mawulé kwayéte, nana Néman Du Jisas Kraisa wunga male yandu yékunmba yatékangunéngwa. Gorét wunga waatakuwutékwa. <sup>4</sup> Kraisa nana aapa Gotna kundi vékute nana kapérandi mawulé yasnyéputiké we wa kiyaandén. Ani sapak kapérandi mawulé vékukwa du dakwa némaamba wa yatékéséndakwa. Nané de yakwa pulak kapérandi mawulé vékukapuk yamuké, wa Kraisa dékét déku kapmang nanat yékun yate wa kiyaandén. <sup>5</sup> Wunga yandénggé vékulakate, nané apapu apapu Gotna yé ma kavérék-pékakwak. Yi wan wanana wa.

#### **Nané Kraiswa kundi male ma vékukwak**

<sup>6</sup> Talimba Got gunat wa wandén, guné Kraisa Jisasmba kulémawulé kéraae dale apapu apapu yékunmba tépékaa-ngunénggé. Wandéka Kraiswa kundi yamba yékunmba vékuté-pékaangunéngwe wa. Got bari wa yaasékangunén. Yaasékate nak kundi vékute wangunéngwa, “Wan yéku kundi wa. Wani kundi vékute kulémawulé kéraae yékunmba tépékaa-kanangwa.” Naangunéngwa. Wunga wangunénga vat naate wawutékwa, “Yéki. Kamuké guné bari nak kundi vékwo? Wan kapérandi yapaté wa yangunéngwa.” Wunga wate gunéké vékulaka vékulaka naawutékwa. <sup>7</sup> Guné nak kundiké anga wangunéngwa, “Wan yéku kundi wa. Wani kundi vékute kulémawulé kéraae yékunmba tépékaa-kanangwa.” Naangunéngwa. Wunga wangunénga wawutékwa, “Wan yamba yé wa. Wani kundi vékute, kulémawulé kéraakapuk yate katik yékunmba tépékaaké guné. Yéku kundi nakurak male wa rakwa. Wani kundi wan Kraisa Jisasna kundi wa. Wani kundi male vékute wa kulémawulé kéraae yékunmba tépékaa-kangunéngwa. Yi wan wanana wa.” Du ras Kraiswa jémbaa yaavan kurké we gunat nak kundi wa wandakwa. Wate gunat paapu yandaka anga wangunéngwa, “Deku kundi wan yéku kundi dé, kapuk papukundi dé?” Naangunéngwa. Wunga vékulakangunénga guna mawulé yamba yékunmba téndékwe wa.

<sup>8</sup> Ma véku. Talimba nané Kraiswa kundi kwayékwa du déku kundi gunat wa kwayénanén, guné kulémawulé kéraae yékunmba tépékaangunénggé. Kwayénanga vékungunén kundi wan papukundi yamba

wa. Wan yéku kundi wa. Nané bulaa nak kundi gunat wate anga wamunaae, “Ani nak kundi vékute kulémawulé kéraae yékunmba tépékaa-kangunéngwa.” Wunga wamunaae papukundi wate, Gotna ménimba kapérandi musé yakwa du téte, kapérandi taalat yékatik nané. Gotna kundi kure gaayakwa du nak gaaye, guné Kraiswa kundi yaasékatake kulémawulé kéraae yékunmba tépékaaké yangunéngwa nak kundi gunat wamunaae, wa dé waak Gotna ménimba kapérandi musé yakwa du téte kapérandi taalat yékatik dé. <sup>9</sup>Wani muséké bulaa nakapuk a wakanangwa. Talimba Kraiswa kundi gunat wa wananén, guné kulémawulé kéraae yékunmba tépékaa-ngunénggé. Wananga vékute wangunén, “Yi wan wanana wa.” Naangunén. Wunga wangunénga wawutén, “Nak du yaae, kulémawulé kéraae yékunmba tépékaaké yangunéngwa nak kundi gunat wate wa kapérandi musé wa yandakwa. De yénga lambiyak-ndaru. Gorale katik tépékaaké daré.” Naawutén.

<sup>10</sup>Wani kundi wate Gorké wa vékulakawutékwa. Ani kékpaana duké yamba vékulakawutékwe wa. Got wunéké mawulé yandénngé wa vékulakawutékwa. Ani kékpaana du wunéké mawulé yandarénngé, yamba vékulakawutékwe wa. Ani kékpaana du wunéké mawulé yandarénngé vékulakamunaae, wa Kraiswa jémbaa yakwa du katik téké wuté.

### **Krais déku kapmang wa Polét wandén déku kundi kure yéndénngé**

<sup>11-12</sup>Jisas Kraiswa jémbaamba yaale wuna aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, ma vékungunu. Wawutékwa yéku kundi ani kékpaana du ras wunat yamba wandakwe wa. Ani kékpaana du ras wani kundiké wunat yamba yakwasnyéndakwe wa. Wan Jisas Krais dékét déku kapmang wa wunat wani kundi wandén.

<sup>13</sup>Talimba yawutén muséké wandaka wa vékungunén. Wuné Juda du téte Judana apakundi vékute apamama yate Gotna jémbaamba wulaan du dakwat yaavan kuruwutén. Yaavan kutte det akwi viyaa-sandaké wa mawulé yawutén. De Krais Jisasna kundi vékundaka wuné talimba déku kundiké kalik yate Judana apakundiké male mawulé yate wunga yawutéka wa vékungunén. <sup>14</sup>Nak Juda dunyan ras wuna sékét naawingu téte de waak Judana apakundi yékunmba wa vékudarén. Wuna gwaal waaranga maandéka bakamu wan apakundi yékunmba vékuké néma mawulé yate wuna duwat taalékére Judana apakundi yékunmba wa vékuwutén. Vékute Judana apakundiké yékunmba vékusékwutén wa.

<sup>15</sup>Talimba wunga yawutéka Got wuné wunga yatémuké kalik yandén. Talimba wuna aasa wuné kéraakapuk yalén sapak wuné déku du téwuténngé, wa Got wandén. Watake wunéké néma mawulé yate déku jémbaa yawuténngé, wa wunat waandén. <sup>16</sup>Waatake kukmba déku mawulé vékute déku nyaan Jisas Kraisét wa wunat wakwasnyéndén.

Wuné Jisas Kraisna kundi nak gaayé du dakwat kwayéwuténngé, wa Got déku nyaan wunat wakwasnyéndén. Wakwasnyéndéka vétake nak duké yamba yéwutékwé, Jisas Kraiské kundi bulké. <sup>17</sup>Yate Jerusalemmba tété Jisasna kundi taale kure yaan duké waak yamba yéwutékwé wa. Du yarékapuk sékaa taalé Arebiat wa yéwutén. Ye kukmba waambule yaae Damaskusét yéwutén. <sup>18</sup>Kukmba kwaaré kupuk yéndéka wani sapak male Jerusalemét waaréwutén. Pita véké wa Jerusalemét waaréwutén. Waare dale nyaa ayélap (15) male yaréwutén. <sup>19</sup>Wani sapak wuné nana Néman Du Jisasna waayéka Jems vétake dale kundi bulwutén. Pita ambét Jemsat male wa véwutén. Krai Jisasna kundi kure yaakwa nak duwat yamba véwutékwé wa.

<sup>20</sup>An gunéké viyaatakawutékwá kundi wan papukundi yamba wa. Wan yéku kundi wa. Yi wan wanana wa. Gotna ménimba tété wa gunat wani yéku kundi wawutékwá. Guné wani kundi véte vékusék-ngangunéngwa. Képmaana du nak Jisas Kraisna kundi wunat yamba wandékwe wa.

<sup>21</sup>Pita ambét Jemsat vétake Judia yaasékatake Siria provins Silisia provinsét waak yéwutén. <sup>22</sup>Wani sapak Judiamba yatéte Krai Jisasna jémbaamba yaalan du dakwa wuna saawi yamba véndakwe wa. Yate wuné yamba vékusékndakwe wa. <sup>23</sup>Ani kundi male wa vékendarén, “Talimba wani du nana du dakwat viyaandékte, wa nana Néman Du Krai Jisasna yéku kundi yaavan kurké mawulé yandén. Bulaa déku kundi yékunmba vékute déké yéku kundi wandékwa.” Wani kundi vékute wunga male wunéké vékusékndarén. <sup>24</sup>Wunga vékusékte wa Gotna yé kavérékndarén.

### Krais Jisasna kundi kure yékwa nak du Polét yamba waarundakwe wa

**2** <sup>1</sup>Wuné késépéri (14) kwaaré yare aané Barnabasale Jerusalemét nakapuk waarétén. Yéte aané Taitus kéraae kure sékét yénanén. Taitus wan Grik du wa. Nak gaayé du téndénngé talimba de Judana apakundi vékukapuk yate déku sépé yamba sékundakwe wa. <sup>2</sup>Got Jerusalemét yéwuténngé wandéka wani sapak wani gaayét waaréwutén. Ye Krai Jisasna jémbaamba yaalan du dakwana néma du Pita, Jems, Jon, nak néma du waak dele kundi bulnanén. Nané néma du male wa kundi bulnanén. Bulte det wuna jémbaaké anga wawutén. Judana apakundi vékukapuk yakwa nak gaayé du dakwaké ye, det Krai Jisasna kundi wate, wunga yawutékwá jémbaaké néma duwat wawutén. De wunéké vékusékngapuk yate, yawutén jémbaaké, “Wan kapére wa,” naamuké kalik yate, wa det wawutén. De wunéké vékusékte, yawutékwá jémbaaké, “Wan yékun wa,” naandarénngé mawulé yate, wa det wawutén. <sup>3</sup>Wawutéka wunat wandarén, “Wan yéku jémbaa wa yaménéngwa.” Wunga wate wunale yaan du Taituské yamba wandakwe wa. Dé nak gaayé du tété déku sépé sékundakwa kundi vékukapuk

yandénngé, de déku sépé sékunanénngé yamba wandakwe wa. Yate sépé sékundakwa kundi talimba wandarén pulak yamba wandakwe nanat.

<sup>4</sup>Paapu yakwa du ras anga wandarén, “Krais Jisasna jémbaamba wa yaalananén wa.” Wunga wate paapu yate, rananén gaamba yaale nana kundi yaavan kurké, wa nana kundi vékundarén. Nané Krais Jisasale nakurakmawulé yate déku kundi wa vékunangwa. Moses wan apakundi nanéké yamba apa yandékwe wa. Moses wan apakundi nanéké apa yamunaandu, wa kalapusmba kwaakwa du pulak tékatik nané. Nané yéku mawulé vékute baka yékunmba ténangwa. Wunga ténangwanngé vékusékte, wa paapu yakwa du rananén gaamba yaalandarén. Moses wan apakundi nanéké apa yandu wani apakundi yékunmba vékunanénngé mawulé yate, wa de paapu yakwa dunyansé yaalandarén. Yaale nanat wandarén, nané Moses wan apakundi vékute Taitusna sépé sékunanénngé. Paapu yakwa du wunga wandaka de néma du wani muséké nanat yamba apa yate wandakwe wa.

<sup>5</sup>Paapu yakwa du wunga wandaka deku kundi yamba véku-nangwe wa. Guné Galesiamba téte Krais Jisasna jémbaamba yaalan du dakwa guna mawulé yékéyaak yakapuk yamuké, deku kundi yamba vékunangwe wa. Nané Taitusna sépé sékumunaanunu, kalmu guna mawulémba anga wakatik guné? “Nané waak Juda du dakwa yamba ténangwe wa. Moses wan apakundi vékute wandén pulak yamunaanunu wan yékun dé kapuk?” Guné wunga vékulakate Kraisna kundi yaasékatake lambiyakngapuk yamuké, wa paapu yakwa duna kundi yamba vékunangwe wa. Guné Kraisna kundi male vékute kulémawulé kéraae yékunmba téngunénngé, wa nané deku kundi yamba vékunangwe wa.

<sup>6</sup>Wani gaamba ran néma du nak gaayé du dakwat wawutén kundi vékute nak kundi waak wunat yamba wandakwe wa. Néma du, baka du waak, wa nakurakmawulé pulak yate Gotna ménimba yaté-nangwa. Yatéte wuné de néma du randakwanngé vékulakakapuk yate det wawutén. <sup>7-9</sup>Wani néma du wuna kundi vékwe nak kundi waak wunat yamba wandakwe wa. Néma du Pita, Jems, Jon anga wa vékuséknarén. Got Pitat wandén, dé Kraisna kundi Juda du dakwat wamuké. Dat wunga wandén pulak, wa Got wunat wandén, wuné Kraisna kundi nak gaayé du dakwat kwayémuké. Wunga vékusékte Barnabasale aanat anga wandarén, “Béné yéku jémbaa male wa yambénén. Yambénén pulak, nak gaayé du dakwat Kraisna kundi kwayépékaté-kambénéngwa. Wan yékun wa. Pita Juda du dakwat Kraisna kundi kwayéndéka Got dat yékun yandéka Juda du dakwa némaamba wa Kraisna kundi yékunmba vékundakwa. Méné nak gaayé du dakwat Kraisna kundi kwayéménénga Got ménat yékun yandéka nak gaayé du dakwa némaamba wa Kraisna kundi yékunmba vékundakwa. Got ménat yéku mawulé wa

kwayéndékwa, wani jémbaa yaménéngé.” Wani du wunga wandarén. Wani duké nané akwi wanangwa, “De Jerusalemmba téte Krai Jisasna jémbaamba yaalan du dakwana néma du wa de.” Naanangwa. Wani du Gorké yatén jémbaaké mawulé yate Barnabasale aanat taamba kutndarén. Kutte anga wandarén, “Nané Juda du dakwat Krai kundi ma wapékakwak. Nak gaayé du dakwat Krai kundi ma wapékambénu. <sup>10</sup>Ani kulé kundi male bénat kwayékanangwa. Nak gaayé du dakwat ma anga wambénu, ‘Musékapuk yan du dakwaké vékulakate det ma yékun yangunék.’ Wunga ma wambénu.” Naandarén. Wunga wandaka wani kundiké mawulé yate wunga yapékawutékwa.

### Pol Pitat waarundén

<sup>11-12</sup>Talimba Pita Krai Jisasna jémbaamba yaale yéku mawulé vékundén. Yate Antiokmba yaréte Krai Jisasna jémbaamba yaalan akwi dunyansale kakému kandén. Dé Juda du téte deku apakundiké vékulakakapuk yate, Krai kundiké vékulakate wa dé Krai dunyansale kandén. Wunga kate wa yékun yandén. Déku mawulémba ani kundi yamba wandékwe wa, “Judana apakundi vékutake Krai Jisasna jémbaamba daré yaalak, kapuk nak gaayé du téte daré Krai Jisasna jémbaamba baka yaalak?” Wunga yamba vékulakandékwe wa. Yate akwi dunyansale kate yékun yandén. Yandéka kukmba Juda du ras waak Jerusalemmba téte néma du Jemsale kundi bultake Antiokét yéendarén. Yéndaka Pita det vétake wup ye déku mawulémba anga wandén, “Nak gaayé duwale kakému kawutu de Jemsale kundi bule yaan du wunat véte wunat waaru-muké, wa kalik yawutékwa. Kalmu de wunat véte anga waké daré? ‘Dé nak gaayé duwale kakému kate wa nané Judana apakundi wa kuk kwayéndékwa. Nak gaayé du Moses wan apakundi vékukapuk ye deku sépé sékukapuk yandakwanngé nané Juda du wani apakundi vékute nak gaayé duwale kakému katik kaké nané. Pita nak gaayé duwale kakému kandékwan wa kapérandi yapaté wa yandékwa.’ Wunga wunéké waké daré?” De wunga wate dat waarumuké wup yate, wa Pita nak gaayé dunyansale nakapuk kakému yamba kandékwe wa. Dele yamba yaréndékwe wa. Wan kapérandi yapaté wa. Yandéka wuné Pol Antiokmba yaréte némaamba duna ménimba téte Pitat véte dat waaruwutén.

<sup>13</sup>Pita wunga yandéka Antiokmba tékwa Judana nak du waak Krai Jisasna jémbaamba talimba yaale Pita yan pulak yate, nak gaayé duwale kakému yamba kandakwe wa. Barnabas waak de yan pulak wani kapérandi yapaté yate nak gaayé duwale kakému yamba kandékwe wa. Talimba wani du akwi deku mawulémba anga wandarén, “Nané Juda dunyansé nak gaayé duwale kakému kananu wan yékun wa.” Wunga wate yékunmba vékuséknadarén. Vékusékte kukmba Juda duké wup

yate paapu yate de vékuséknadarén yéku yapaté wa yaasékandarén. Yate kapérandi yapaté yandarén.

<sup>14</sup>Wunga yate yéku kundi yéku mawulé waak yaasékatake kapérandi yapaté yandaka, wuné véte deku ménimba téte Pitat waarute anga wawutén, “Méné Juda du wa. Talimba Jisas Kraisna kundi wa vékuménén. Bulaa Moses wan apakundi ménéké yamba apa yandékwe wa. Yandéka méné nak gaayé du pulak wa téménéngwa. Wunga yate yékun wa yaménéngwa. Yate kamuké méné bulaa nak yapaté yo? Méné wunga yaménénga de nak gaayé du dakwa Moses wan apakundi vékute Juda du dakwa tékwa pulak yatéké vékulakandakwa. Wan kapérandi yapaté wa. Yéku yapaté yamba yé wa. Méné wunga yaménénga kalik yawutékwa.” Wunga wate Pitat waaruwutén.

**Krais Jisaské yékunmba vékulakakwa du dakwa Gotna  
ménimba yéku du dakwa wa tékandakwa**

<sup>15</sup>Nané nak gaayé du yamba wa. Nana aasa aapa Juda du dakwa téndarénngé nané Juda du wa ténangwa. Juda du ras de nak gaayé du dakwaké anga wandakwa, “Moses wan apakundi vékukapuk yate Gotna ménimba kapérandi yapaté yakwa du dakwa wa téndakwa.” Naandakwa.

<sup>16</sup>Wunga wandaka nané nak gaayé du tékapuk yate, Juda du téte, wa vékuséknangwa. Du dakwa Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa témuké wa de Moses wan apakundiké katik vékulakaké daré. Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa téké de Jisas Kraiské ma yékunmba vékulakandarék. Wunga vékusék-nangwa. Nané Juda du Krais Jisasma jémbeamba yaale wunga yékunangwa. Nané Krais Jisaské yékunmba vékulakate nana mawulémba anga wanangwa, “Krais nana kapérandi mawulé kururéndéka wa nané Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa a yaténangwa. Yi wan wanana wa. Nané Moses wan apakundi yékunmba vékute, wandén pulak yate, wunga male yananan, wa Gotna ménimba yéku du dakwa katik téké nané.” Naanangwa.

<sup>17</sup>Nané Krais Jisasma jémbeamba yaale anga wa vékuséknangwa. Moses wan apakundi nanéké nakapuk apa yakapuk yandu nané Kraisma kundi yékunmba vékukanangwa. Vékuséknanga Moses wan apakundi nanéké apa yakapuk yandéka nané nak gaayé du dakwa pulak a ténangwa. Wunga ténanu kalmu nak du nanat véte anga waké daré? “Ma vé. De Moses wan apakundi yékunmba vékukapuk yate kapérandi yapaté wa yandakwa. Yandaka wa deku néma du Jisas det yakwasnyéndékwa, kapérandi yapaté yandarénngé.” Wunga wate wa papukundi wa wakandakwa. Nana néma du Jisas Krais yéku yapatéké male wa nanat yakwasnyéndékwa.

<sup>18</sup>Talimba anga wananén, “Nané Moses wan apakundi vékute, wandén pulak yate, nané yéku mawulé kéraae Gotna ménimba yéku yapaté

yakwa du dakwa tékanangwa.” Naananén. Wunga watake kukmba anga vékuséknánén. Nané Moses wan apakundi vékute, wandén pulak yate, wa yéku mawulé katik kéraaké nané. Wunga vékusékte yéku mawulé kéraaké we Judana yapaté wa yaaséka-nanén. Yaasékatake yéku mawulé kéraaké wa Krai Jisasna kundi vékunangwa. Vékunanu Moses wan apakundi nanéké nakapuk apa katik yaké dé. Nané Krai Jisasna kundit kuk kwayénanu, Moses wan apakundi nana mawulémba nakapuk apa yandan wa kapérandi musé yakwa du wa tékanangwa.

<sup>19</sup>Moses wan apakundiké vékulakate talimba wa vékusékwutén, wani apakundi yékunmba vékute Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du tékapuk yawutékwanngé. Vékusékte Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du téké néma mawulé yate, wa Judana yapaté yaasékatake Krai Jisasna kundi vékuwutén. Vékute kulémawulé kéraae Gorké yéngangwa yaambumba yéwutékwa. Yéte déké vékulakate a téwutékwa. Talimba Kraisé takwemimba viyaae baangndarén. Viyaae baangtakandaka wa kiyaandén. Kiyaandénggé wuné déké yékunmba vékulakate wa dale takwemimba kiyaawutén. <sup>20</sup>Kiyaae ani kékpaamba téte wuné kapérandi mawulé yamba vékuwutékwe wa. Kapérandi mawulé yaasékatake kulémawulé wa kéraawutén, Kraismba. Kéraawutéka Krai wuna mawulémba wa randékwa. Gotna nyaan Kraiské yékunmba vékulakate wa yékunmba tépékaawutékwa. Dé wunéké néma mawulé yate wunat yékun yamuké wa kiyaandén. Kiyaandéka déku kundi yékunmba vékute déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naate wa yékunmba tépékaawutékwa.

<sup>21</sup>Nané Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa téké mawulé yate wa Moses wan apakundiké katik vékulakaké nané. Nané Moses wan apakundi vékute Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa témunaanunu, Krai kiyaae nanat yékun yaké yapatikate yandén. Krai Jisas kiyaae wa nanat yékun yandén. Yandéka nané Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa wa ténangwa. Nané Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa ténangwanngé vékulakate, wuné Got tiyaandén du Krai Jisasét katik kuk kwayéké wuté.

**Nané Moses wan apakundi vékuké nané, kapuk  
Krai Jisaské yékunmba vékulakaké nané?**

**3** <sup>1</sup>Guné Galesiamba tékwa du dakwa, waangété wa yangunén. Talimba nané Jisas Kraiské gunat yakwasnyéte kundi yékunmba kwayénanén, déké. Kwayénanga yékunmba vékungunén. Vékute takwemimba kiyaandénggé yékunmba wa vékusékngunén. Vékusékngunénmba, yénga pulak guné du ras paapu yandaka deku kundi vékute guné waangété yo?

<sup>2</sup>Gunat ani kundi male waatakuwutékwa. Kamu yangunénga dé Got déku Yaamambi gunat kwayék? Moses wan apakundi vékute wandén



pulak guné yak, kapuk Krai Jisaské yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” guné naak? Wan Krai Jisaské wa yékunmba vékulakangunén. Vékulakangunénga wa Got déku Yaamambi kwayéndén gunat. Wunga wa vékusékgunéngwa. <sup>3</sup>Vékusékte kamuké guné bulaa waangété yo? Talimba Gotna Yaamambi gunat yékun yandéka guné Krai Jisana jémbaamba yaale déku du dakwa wa téngunén. Kamuké guné bulaa nak mawulé yate Moses wan apakundiké guné anga wo? “Nanékét nana kapmang nana mayé apamba wani apakundi yékunmba vékute wandén pulak yate a Gotna du dakwa tékanangwa.” Wunga wate wa waangété yangunéngwa.

<sup>4</sup>Guné Krai Jisana kundi yékunmba vékungunénga déku maama gunat némaamba kapérandi musé yandaka yéku mawulé vékute yékunmba téngunén. Guné yéku mawulé vékute-pékaangunéngé wa mawulé yawutékwa. Wani yéku mawulé baka yémuké kalik yawutékwa.

<sup>5</sup>Gunat nakapuk waatakuwutékwa. Guné Moses wan apakundi vékungunénga dé Got déku Yaamambi gunat kwayéte kulé apanjémba guna ménimba yo, kapuk Krai Jisaské yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naangunéngwa dé Got wunga yo? Wa vékusékgunéngwa. Wan Krai Jisaské yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naangunénga, wa Got déku Yaamambi gunat kwayéte kulé apanjémba yandékwa, guna ménimba.

<sup>6</sup>Ma véku. Guné Gorké yékunmba vékulakangunénga wa gunat yékun yandén. Gunat yandén pulak talimba wa Abrahamét yékun yandén. Abrahamgé Gotna nyéngaamba ani kundi wa kwaakwa: Abraham Gorké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naandéka Got déké wandén, “Wan yéku yapaté yakwa du wa.” Naandén. Wani kundi wa kwaakwa Gotna nyéngaamba. Abraham dékét déku kapmang yate dé yéku yapaté yakwa du yamba téndékwe wa. Abraham Gorké yékunmba vékulakandéka wa Got wandén, “Abraham wan yéku yapaté yakwa du wa.” Naandén Got. <sup>7</sup>Bulaa déku kundiké ma yékunmba vékulakangunék. Juda du dakwa ras wandakwa, “Abraham wan nana gwaal waaranga maandéka bakamu wa. Yandékwanngé wa nané Juda du dakwa Abrahamna kémba ténangwa.” Wunga wate yandén pulak yamba yandakwe wa. Yate Gorké yamba yékunmba vékulakandakwe wa. Nané Abrahamna gwaal waaranga maandéka bakamu pulak wa ténangwa. Nané Abraham yan pulak Gorké yékunmba vékulaka-nangwanngé wa wani kundi wawutékwa.

<sup>8</sup>Némaamba kwaaré talimba Got vékusékte wa wandén, “Kukmba du dakwa ras Juda du dakwa tékapuk yate, nak gaayé du dakwa téte, wunéké yékunmba vékulakate wakandakwa, ‘Wan Got nanat yékun yandékwa. Yi wan wanana wa.’ Wunga wate wa de wuna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa tékandakwa.” Naandén. Got wunga wate

deké vékuséknédéka ani kundi wa kwaakwa Gotna nyéngaamba: Got Abrahamét anga wandén, “Wuné ménéké vékulakate akwi du dakwat yékun yakawutékwa.” Got wunga wandéka wani kundi wa kwaakwa, déku nyéngaamba. <sup>9</sup>Wani kundiké vékulakate anga wa vékuséknangwa. Abraham Gorké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naandéka wa Got dat yékun yandén. Abrahamét yékun yandén pulak, déké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naaké yakwa akwi du dakwat waak Got yékun yakandékwa. Wunga wa vékuséknangwa.

<sup>10</sup>Du dakwa nak yapaté yamunaandaru, wa Got det katik yékun yaké dé. Talimba Moses wan apakundiké ani kundi du nak wa viyaatakandén Gotna nyéngaamba: Wani apakundi akwi, déku nyéngaamba kwaakwa apakundi yékunmba vékukapuk yate, wandén pulak yakapuk yakwa du dakwa de akwi ma lambiyakndaru. Gorale katik tépékaaké daré. Wunga viyaatakandéka kwaandéka wa vékuséknangwa. Du dakwa ras deku mawulémba anga wandakwa, “Nané wani apakundi akwi yékunmba vékunanu Got nanat yékun yandu yékunmba tépékaa-kanangwa, dale.” Wunga wate yamba vékuséknakwe wa. Wa lambiyak-ngandakwa. Gorale katik tépékaaké daré.

<sup>11</sup>Talimba nak du dé nak kundi Gotna nyéngaamba anga viyaatakandén: Gorké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naakwa du dakwa wa de dale apapu apapu yékunmba tépékaa-kandakwa. Got wani du dakwat wakandékwa, “Guné wunéké yékunmba vékulakate wuna kundiké, ‘Yi wan wanana wa,’ naate wa wuna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa wa téngunéngwa.” Wunga wandékwa du dakwa Gorale apapu apapu yékunmba tépékaa-kandakwa. Wani kundi talimba viyaatakandénngé anga vékuséknangwa. Akwi du dakwa Moses wan apakundi vékwe dekét deku kapmang deku apamba de Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa katik téké daré. Moses wan apakundi vékundakwa yaambu wan Gorké yéngangwa yaambu yamba yé wa. Wunga wa vékuséknangwa.

<sup>12</sup>Yaambu vétik wa kwaambérékwa. Nak yaambuké ani kundi a kwaakwa Gotna nyéngaamba: Du dakwa wani apakundi yékunmba vékute Got wandékwa pulak male yakandakwa. Ye Gorale apapu apapu tépékaa-kandakwa. Wani kundi nakurak male yaambuké wa wandékwa. Wani yaambumba yéte nané nana kapmang apamama yamunaanunu, wa Gorké katik yékunmba vékulakaké nané. <sup>13</sup>Wani yaambumba yéké wa yapatinanén. Yananéngé, Got nanat kuk kwayéndu yananén kapérandi musé nanat waambule yakata-munaandu wan yékun wa. Krai nak yaambu wa nanat wakwasnyé-ndén. Krai nanéké kiyaae nané wa kéraandén, Got nanat kuk kwayékapuk yate yananén kapérandi musé nanat yakatakapuk yandénngé. Krai nanat yékun yandéka Got yananén

kapérandi musé waambule yakatate wandéka wa dé takwemimba viyaae baang-ndarén. Dé viyaae baangndarénngé vékulakate, kukmba Got nanat kuk kwayékapuk yate, yananén kapérandi musé nanat katik waambule yakataké dé. Wani muséké talimba du nak Gotna nyéngaamba ani kundi wa viyaatakandén: Miyémba kiyaan duwat Got kuk kwayéndékwa.

<sup>14</sup>Wani kundi vékute wa vékuséknangwa. Krai Jisas takwemimba kiyaandéka Got Abrahamét wandén kundi wa sékérékén. Talimba Got Abrahamét anga wandén, “Ménat a yékun yakawutékwa.” Naandén. Wunga wandéka Krai Jisas du dakwat yékun yamuké we wa takwemimba kiyaandéka wani kundi wa sékérékén. Krai Jisas dé Juda du dakwa tékapuk yate nak gaayé du dakwaké wa kiyaandén. Juda du dakwaké waak wa kiyaandén. Nanéké wa kiyaandén, nané déké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa” naananu, Got talimba wandén pulak nanat yékun yamuké. Nané Krai Jisaské yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naananu, wa Got déku Yaamambi tiyaandu dé nanat kulémawulé tiyaakandékwa.

#### **Moses wan apakundi Gotna néma yéku kundit katik taalékéraké dé**

<sup>15</sup>Krai Jisana jémbaamba yaale wuna aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, ma véku. Guné wani kundiké yékunmba vékungunénngé, taale wuné ani kékpaana yapatéké kundi ras wakawutékwa. Du vétik jémbaa nak yaké ye kundi giye, “Yi wan wanana wa,” naambéru, nak du yaae béru kundiké, “Yamba yé wa,” katik naaké dé. Yandu nak du yaae béru kundiké kundi ras waak katik waké dé. Bét kundi giye, “Yi wan wanana wa,” wa naambéré. Béru kundi rapéka-kandékwa. Wan ani kékpaana yapaté wa. Gimbéré kundi rapékandu wa yékunmba vékusék-nganangwa. Gotna kundi apapu apapu rapéka-kandékwa.

<sup>16</sup>Bulaa Gorké ma vékulaka. Talimba Got ani yéku kundi wa wandén Abrahamét, “Wuné ménat, ména gwaal waaranga maandéka bakamat waak yékun yakawutékwa. Yi wan wanana wa.” Naandén. Wunga wandénngé ma vékulakangunék. Dé gwaal waaranga maandéka bakamu késépériké yamba wandékwe wa. Gwaal waaranga maandéka bakamu nakurakngé wa wandén. Wani kundi wate némaamba duké yamba vékulakandékwe wa. Wunga wate nakurak duké male wa vékulakandén. Wani kundi wate wan Krai Jisaské wa vékulakandén.

<sup>17</sup>Bulaa wani muséké ras waak wakawutékwa. Ma véku. Némaamba kwaaré talimba Got Abrahamét anga wandén, “Méné wunéké yékunmba vékulakate wuna kundiké, ‘Yi wan wanana wa,’ naaménu, wuné ménat, ména gwaal waaranga maandéka bakamat waak yékun yakawutékwa. Yi wan wanana wa. Ménat wa wawutékwa.” Wunga watake némaamba kwaaré (430) yéndéka wa Mosesét apakundi ras kwayéndén. Kukmba

wandén kundi taale wandén kundit yamba taalékérandékwe wa. Taale wandén kundi rapéka-kandékwa. <sup>18</sup>Nané wani apakundi yékunmba vékunanu Got nanat yékun yandu nané apapu apapu yékunmba tépékaamunaae, wa Abraham yan pulak katik yaké nané. Nané Gorké yékunmba vékulakate wakanangwa, “Got wandén pulak nanat yékun yakandékwa.” Wunga wate vékusék-nganangwa. Abraham Gorké yékunmba vékulakate wandén yéku kundi vékundén pulak a yanangwa.

<sup>19</sup>Talimba Got Abrahamét anga wandén, “Wuné ménat, ména gwaal waaranga maandéka bakamat waak yékun yakawutékwa.” Naandén. Wunga watake kukmba Mosesét apakundi wandén, Juda du dakwa wandén pulak yandarénné. Kamu muséké vékulakate dé Mosesét wani apakundi wak? Bulaa gunat wakawutékwa wani muséké. Akwi du dakwa yandarén kapérandi muséké de vékusék-ndarénné wa wani apakundi dat wunga wandén. Wani apakundi apapu apapu rapékandénné yamba wandékwe wa. Krai yaandu wani apakundi késndénné wa wandén. Abrahamna gwaal waaranga maandéka bakamu Jisas Krai yaaké yakwa sapak wani apakundi késndénné wa Got talimba wandén. Wandéka kukmba wa Jisas Krai yaandén. Got Abrahamét wandén pulak, déku gwaal waaranga maandéka bakamu Jisas Kraisé wa Got yékun yandén. Wunga yate akwi du dakwat wa yékun yandén. Yandénné, bulaa Mosesét wandén apakundi nanéké katik apa yaké dé. Nak kundi waak ma véku. Got wani apakundi wate képmaamba tékwa duwat yamba wandékwe wa. Got wani apakundi wate déku kundi kure gaayakwa dunyansat wandéka wa Mosesét wani kundi wandarén. Wandaka dé Moses képmaamba tékwa du dakwat wani kundi wandén. Wunga wate nyéndémbaandu wa yaténdén. Got wandéka képmaamba tékwa du dakwa téndaka Moses deku nyéndémba yaténdén. Wunga yatéte det wani kundi wandén.

<sup>20</sup>Got Abrahamét wandén sapak wa dé nak pulak yandén. Yate yamba nak duwat wandékwe, Abrahamét déku kundi wandénné. Déku kapmang wa Abrahamét wandén. Ani kundi anga wandén, “Wuné ménat, ména gwaal waaranga maandéka bakamat waak yékun yakawutékwa. Yi wan wanana wa.” Naandén. Wunga wandéka Abraham déku kapmang wa vékundén. Got wunga wandén kundi Mosesét wandén kundit wa taalékéran.

**Akwi du dakwa yandarén kapérandi muséké vékusék-ndarénné, wa Got wani apakundi wandén**

<sup>21</sup>Ma vékulaka. Got Mosesét wandén apakundi wan nak yaambu dé nanat wakwasnyo? Got Abrahamét wandén kundi wan nak pulak yaambu dé nanat wakwasnyo? Yamba wa. Apakundi yékunmba vékwe Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa téndarénné apakundi

wamunaandu, du dakwa wani apakundi vékwe déku ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa wa tékatik daré. Got wunga apakundi yamba wandékwe wa. <sup>22</sup>Nané Gotna nyéngaamba véte anga vékuséknangwa. Akwi du dakwa wan kapérandi mawulé yakwa du dakwa wa. Kapérandi mawulé nana mawulémba téndékwa. Wunga vékusékte ani musé waak wa vékuséknangwa. Nané Jisas Kraiské yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naatake kulémawulé kéraae Gorale yékunmba tépékaa-kanangwa. Jisas Kraismba kéraaké yanangwa wani kulémawuléké Got talimba Abrahamét anga wandén, “Wuné ménat, ména gwaal waaranga maandéka bakamat waak yékun yakawutékwa.” Wunga watake déku nyaan Jisas Kraisé yékun yatake wandéka nané Jisas Kraiské yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naatake kulémawulé kéraae yékunmba ténangwa. Jisas Kraiské yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naate wa kulémawulé kéraae Gorale apapu apapu yékunmba tépékaa-kanangwa.

<sup>23</sup>Talimba Krai ani kápmaat yaakapuk yandén sapak Moses wan apakundi nanéké wa apa yandén. Yandéka nané polis kutndaka kalapusmba kwaakwa du dakwa pulak wa ténanén. Krai Jisas yaae nanat yékun yandu nané déké yékunmba vékulakate, yékunmba témuké kaavéréte, wa wani sapak kalapusmba kwaakwa du dakwa pulak ténanén.

<sup>24</sup>Nak muséké ma vékulaka. Talimba nané Moses wan apakundi yékunmba vékwe Gotna jémbaaké ayélap wa vékuséknanén. Wani apakundi yékunanga nana mawulé apa pulak yandén. Yandéka Krai Jisas yaaké yandékwanngé kaavérénanén. Dé yaandu nané déké yékunmba vékulakate kulémawulé kéraae Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa téké wa déké kaavérénanén. <sup>25</sup>Bulaa Krai Jisas yaandéka nané déké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naatake démba kulémawulé wa kéraananén. Bulaa Moses wan apakundi nanéké apa yamba yandékwe wa. Yandéka bulaa kalapusmba tékwa du dakwa pulak tékapuk yate, wa baka yékunmba yaténangwa.

#### **Krais Jisaské yékunmba vékulakate Gotna nyambalé wa ténangwa**

<sup>26</sup>Guné akwi Krai Jisaské yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naate Gotna nyambalé wa téngunéngwa. Guné akwi Krai Jisasale nakurakmawulé yate Gotna nyambalé wa téngunéngwa. <sup>27</sup>Wunga téte guné Kraisna yémba baptais kéraae Kraisale nakurakmawulé yakwa du dakwa, kulémawulé wa kéraangunén. Kéraangunénga guna mawulé wan déku mawulé pulak wa tékwa. <sup>28</sup>Wunga téndéka guné Krai Jisasale nakurakmawulé yate nakurak kémba male wa téngunéngwa. Téte anga waké yambak, “Nané ras

Juda du dakwa wa. Ras nané nak gaayé du dakwa wa. Nané ras nak duna kundi vékute deku jémbaa yakwa du dakwa wa. Ras nané nana mawulémba vékulakate mawulé yanangwa jémbaa yakwa du dakwa wa. Nané ras du wa. Ras nané taakwa wa.” Guné akwi Krai Jisasale nakurakmawulé yate guné wunga waké yambakate. Anga ma wangunék, “Nané akwi Krai Jisana du dakwa wa. Yate nakurak kémba male a ténangwa. Nané késpulak nakpulak mawulé yakapuk yate késépéri kémba yamba ténangwe wa.” <sup>29</sup>Wunga wate ani kundi waak ma véku. Krai dé Abrahamna kémba wa yaandén. Abraham Gorké wa yékunmba vékulakandén. Guné Kraiské yékunmba vékulakate Krai du dakwa wa téngunéngwa. Tété Abrahamale Gorké yékunmba vékulakate wa Abrahamna kémba wa téngunéngwa. Téngunéngwanngé, Got gunat waak yékun yakandékwa, talimba Abrahamét watake dat yékun yandén pulak.

**Talimba kalapusmba kwaakwa du pulak yare  
bulaa Gotna nyambalésé a ténangwa**

**4** <sup>1</sup>Kundi ras waak anga wakawutékwa, Got gunat waak yékun yaké yandékwanngé. Guné yékunmba vékusék-ngunénngé wa wawutékwa. Aapa nak kiyaaké yate, déku makalnyanét déku akwi musé kéraandénngé watake, kiyaandu wani nyaan wani musé bari katik kéraaké dé. Dé wayéka makalnyan wa yaréndékwa. Dé yatédu néma du nak dat kure yatéte déké yékunmba vékandékwa. Véndu wani nyaan néma duna kundi vékute kalapusmba kwaakwa du pulak yarékandékwa. Yaréte déku aapa kwayén muséké katik véréké dé. <sup>2</sup>Makalnyan yaréndékwa sapak néma du nak déku muséké, déké waak yékunmba vékandékwa. Kukmba, déku aapa talimba wandén sapak wani nyaan némaan ye déku aapana musé kéraae wani muséké vékandékwa.

<sup>3</sup>Talimba nané Gotna nyambalé tékapuk yatéte wani makalnyan pulak wa ténanén. Tété ani kępmaana duna apakundi yékunmba wa vékuténanén. Vékuténanga wani apakundi nanéké apa yandéka wa kalapusmba kwaakwa du pulak wa yaténanén. <sup>4</sup>Wunga yaténanga Got déku mawulémba wandén sapak wandéka déku nyaan Krai Jisas gaayandén. Gaayandéka taakwa nak wa dé kéraalén. Lé Juda taakwa wa dé kéraatakaléka wa Juda du téndén. Juda du yatéte akwi Juda wani sapak yandarén pulak, wa Moses wan apakundi vékuténdén. <sup>5</sup>Dé nanat yékun yamuké wa gaayandén. Moses wan apakundi nanéké apa yakapuk yandu nané kalapusmba kwaakwa du pulak tékapuk yate yékunmba yatéte Gotna nyambalésé témuké wa gaayandén.

<sup>6</sup>Bulaa Gotna nyambalésé a téngunéngwa. Nané akwi Gotna nyambalésé wa ténangwa. Ténanga déku nyaan nanéké dat waatakundéka Got wandéka déku nyaanna Yaamambi nana mawulémba wulaae randékwa. Tété nanat yékun yandéka Gorké vékusékte dat

waanangwa, “Nana aapa wa.” Wunga waate yékunmba wanangwa. 7Gotna nyaanna Yaamambi nana mawulémba wunga randéka Moses wan apakundi nanéké apa yakapuk yandéka wa nané kalapusmba kwaakwa du pulak yamba ténangwe wa. Bulaa nané Gotna nyambalésé tété a yékunmba yaténangwa. Yatéte déku yéku musé akwi kéraakanangwa. Got talimba déku nyambalésat wani musé kwayéké wa wandén.

### Pol Galesia du dakwaké vékulaka vékulaka naandén

8Talimba Gorké yamba vékusékungunéngwe wa. Yate kalapusmba kwaakwa du deku néma duna kundi vékutéte yandakwa pulak, wa késpulak nakpulak papungorét waatakungunén. Wani musé wan Got yamba yé wa. Det waatakute deké male vékulakangunén. 9Bulaa Got wa vékusék-ngunéngwa. Vékusék-ngunénga Got gunat wa véséknédéka. Wan néma musé wa. Got gunat vékuséknédéka kamuké guné dat kuk kwayéte talimba tété waatakungunén musat nakapuk waatakuké guné mawulé yo? Kamuké guné nakapuk mawulé yo wani muséké? Wani musé wan apa yakapuk yakwa musé wa. Gunat yékun yakapuk yakwa musé wa. Det nakapuk waatakuké mawulé yate wa kapérandi musé wa yangunéngwa.

10Gunéké vékulaka vékulaka naawutékwa. Guné Judana yaap yaré sékérké vékulakate guné nyaa, baapmu, kwaaré, wani sékérké ras wangunéngwa, “Wan néma sékét wa. Wani sékét nané Moses wan apakundi vékute ma yaap yarékwak. Wunga yaréte wa Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa tékanangwa.” Wunga wangunénga guna mawulé waangété wa yan. Yandéka guné talimba yangunén pulak nakapuk yate wa yéku yapaté yamba yangunéngwe wa. 11Yangunénga wup yate wawutékwa, “Galesiale yatéte Gotna jémbaa yate déku kundi wa kwayéwutén. Kalmu Galesia du dakwa bari yékéyaak yaké daré kundiké? Kalmu yawutékwa jémbaa baka yéké dé?” Naawutékwa.

12-13Guné Galesiamba tékwa Krai Jisasna jémbaamba yaalan du dakwa, gunat wawutékwa. Gorké yékunmba vékulakate yékunmba téwutékwa pulak téngunénngé mawulé yate, wa gunat wawutékwa. Talimba Moses wan apakundi gunéké apa yakapuk yandén pulak, Moses wan apakundi bulaa wunéké yamba apa yandékwe wa. Yate yékunmba yatéwutékwa. Guné wunga yaténgunénngé mawulé yate wa gunat wawutékwa. Wa vékusékungunéngwa. Talimba baasnyé ye yaawutéka néma baat yandéka yaambumba yéké yapatite wa gunale tépékaawutén. Tété gunat Krai Jisasna kundi kwayéwutén. Kwayéwutéka wunat kapérandi musé yamba yangunéngwe wa.

14Baat yandéka gunale téwutéka guné wunat yamba kuk kwayéngunéngwe wa. Yate wunéké yamba sépu yangunéngwe. Guné wunéké mawulé yate wunat yékun yangunén. Gorale re déku kundi

kure gaayakwa duwat yékun yaké yangunéngwa pulak, wa wunat yékun yangunén. Guné Krai Jisasét yékun yakwate yangunéngwa pulak, wa wunat yékun yangunén. <sup>15</sup>Wani sapak wunéké, wuna kundiké waak wa mawulé yangunén. Yi wan wanana wa. Wani sapak wunat nakapuk yékun yaké néma mawulé yangunén. Wani sapak wunat yéku musé male tiyaaké mawulé yangunén. Yate guna méni tiyaate wunat yékun yamunaae, wa guna méni tiyaaké mawulé yakatik guné. <sup>16</sup>Bulaa guné wunéké mawulé yamba yangunéngwe wa. Gunat némaamba kundi wawutéka bulaa wuna kundiké kalik yate wuna maama wa téngunéngwa. Wunga vékulakawutékwa.

<sup>17</sup>Ma véku. Du ras gunat anga wandakwa, “Guné Moses wan apakundi vékute yéku yapaté yakwa du dakwa wa tékangunéngwa.” Wunga wate guna yé wa kavérékndakwa. Kavérékte gunéké yamba vékulakandakwe wa. Guné wuna kundi vékukapuk yate deku kundiké néma mawulé yangunénngé, wa vékulakandakwa. <sup>18</sup>De guna yé wunga kavérékte gunat yékun yaké vékulaka-munaandaru, wan yékun wa. De guna yé kavérékngé mawulé yate, wuné gunale téwutékwa sapak, sékaamba téwutékwa sapak waak, guna yé kavérék-munaandaru, wan yékun wa. Wuné gunale téwutékwa sapak male guna yé kavérék-munaandaru, wan yékun yamba yé wa.

<sup>19</sup>Guné wuna kundi vékwe wuna nyambalésé pulak tékwa du dakwa, gunéké wa vékulaka vékulaka naawutékwa. Gunéké vékulakawutéka wuna mawulé kapére yandékwa. Nyaan kéraaké kaangél vékukwa taakwa nyaan bari kéraaké néma mawulé yalékwa pulak, wa guné Krai Jisasale bari nakurakmawulé yate téngunénngé wa néma mawulé yawutékwa. <sup>20</sup>Gunéké sémbéraa yawutékwa. Gunéké vékulaka vékulaka naate bulaa gunale téké néma mawulé yawutékwa. Guna saawi véte gunale kundi bulké mawulé yawutékwa. Nyéngaamba gunat wamuké kalik yawutékwa. Kamu kundi wawutu guna mawulé yékun yaké dé? Yamba vékusék-wutékwe wa.

#### **Hagar ambét Saraké Pol gwaaménja kundi wandén**

<sup>21</sup>Guné ras anga wangunéngwa, “Moses wan apakundi nanéké apa yandu nané wani kundi vékute Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa tékanangwa.” Wunga wakwa du dakwa guné Moses wan apakundiké yamba yékunmba vékusék-ngunéngwe wa. Guné yékunmba vékusék-ngunénngé kundi ras waak wakawutékwa. <sup>22</sup>Ma véku. Gotna nyéngaamba kundi ras wa kwaakwa, Abrahamngé. Dé nyaan vétik kéraandén. Nyaan nak déké jémbaa yakwa taakwa léku yé Hagar kéraan wa. Lé kalapusmba kwaakwa taakwa pulak téte Abrahamngé wa jémbaa yarélén. Nyaan nak déku talétakwa léku yé Sara kéraan wa. Lé kalapusmba kwaakwa taakwa pulak tékapuk yate baka yékunmba



yarélén. <sup>23</sup>Abrahamngé jémbaa yakwa taakwa ani kápmaana taakwa pulak nyaan nak kéraalén. Déku yé Ismael. Abrahamna talétakwa Sara nyaan kéraakapuk yakwa taakwa yaréléka Got lat kundi watake, “Yi wan wanana wa,” naandéka kukmba nyaan nak kéraalén. Déku yé Aisak wa.

<sup>24</sup>Wani taakwaké wate wa gwaaménja kundi wawutén. Gotna kundiké wa wawutén. Kalapusmba kwaakwa taakwa pulak téte Abrahamngé jémbaa yakwa taakwa Hagarké wate, wa Mosesét Got wan kundiké wawutén. Moses némbumba nak téndéka Got wani kundi wandén. Wani némbuna yé Sainai wa. Got wani apakundi Mosesét wandéka wani kundi vékukwa du dakwaké wa wani kundi apa yandén. Kukmba yaae wani kundi vékukwa du dakwaké waak wa wani kundi apa yan. Yandéka de akwi kalapusmba kwaandakwa pulak yate nak duké jémbaa yakwa du dakwa pulak wa yaténdarén.

<sup>25</sup>Kalapusmba kwaakwa taakwa pulak yate Abrahamngé jémbaa yakwa taakwa Hagarké wate, wa Sainai némbuké waak wawutén. Wani némbu Arebiamba wa téndékwa. Ani sapak tékwa gaayé Jerusalemngé waak wa wawutén. Jerusalem wan akwi Juda du dakwana gwalepange wa. Wani du dakwaké Moses wan apakundi wa apa yandékwa. Yandéka de kalapusmba kwaandakwa pulak yate nak duna jémbaa yakwa du dakwa pulak wa yaténdakwa. <sup>26</sup>Wuné kalapusmba kwaakwa taakwa pulak yakapuk yate yékunmba tékwa taakwa Saraké wate, wa nak gaayéké wa wawutén. Wani gaayé wan nak pulak Jerusalem wa. Wan Gotna gaayé wa. Nané Krai Jisana jémbaamba yaalan du dakwa wan nana gaayé wa. Moses wan apakundi nanéké apa yakapuk yandéka nané kalapusmba kwaakwa du dakwa pulak yakapuk yate wa yékunmba yaténangwa.

<sup>27</sup>Talimba du nak ani gwaaménja kundi Gotna nyéngaamba viyaatakandén:

Nyéne nyaan tékapuk yan taakwa, ma mawulé tawulé yanyénék.

Nyéne nyaan kéraakapuk yan taakwa, yéku mawulé vékute mawulé tawulé yate ma waanyénék.

Nyéna du nyénat ayélap sapak yaasékatake nak taakwat kéraandu nyéne kwawitakwa yaréte wup yaké yambak.

Kukmba nyéna gwaal waaranga maandéka bakamu némaamba tékandakwa. Téte nyéna gwaal waaranga maandéka bakamu wa du kumbin taakwana gwaal waaranga maandéka bakamat taalékérakandakwa.

Wunga viyaatakandén, kalapusmba kwaakapuk pulak yakwa taakwa léku gwaal waaranga maandéka bakamuké waak. Léku gwaal waaranga maandéka bakamu wan nané Krai Jisaské yékunmba vékulakakwa du dakwa wa. Nanéké Moses wan apakundi apa yakapuk yandéka nané kalapusmba kwaakwa du dakwa pulak yakapuk yate wa yékunmba yaténangwa.

<sup>28</sup>Krais Jisasna jémbaamba yaalan du dakwa, ma véku. Talimba Got Abrahamét anga wandén, “Méné nyaan nak kéraakaménéngwa. Yi wan wanana wa.” Wunga wandéka Abrahamna taakwa Sara Aisak kéraalén. Nanéké waak Got yéku kundi wandén. Wandéka wa nané Aisak pulak a ténangwa. <sup>29</sup>Kalapusmba kwaakwa taakwa pulak yate, Abrahamngé jémbaa yakwa taakwa Hagar, léwinyan kéraalén. Gotna Yaamambi lat kundi wakapuk yandéka lé ani kúpmaana taakwa yakwa pulak ye wa nyaan kéraalén. Abrahamna talétakwa Sara kalapusmba kwaakwa taakwa pulak yakapuk ye wa kukmba nyaan kéraalén. Gotna Yaamambi lat kundi watake, “Yi wan wanana wa,” naandéka, lé ani kúpmaana taakwa pulak ye wa nyaan kéraalén. Kéraaléka kukmba dé léwinyan Ismael déku waayéka Aisakét yaavan kutndén. Yandén pulak, bulaa nana maama nanat yaavan kutndakwa. Nana maama anga wandakwa, “Moses wan apakundi deké apa yandénngé wa mawulé yanangwa.” Naandakwa. Wunga wate Krais Jisasna jémbaamba yaale Gotna Yaamambi kure tékwa du dakwa nanat yaavan kutndakwa.

<sup>30</sup>Kalapusmba kwaakwa taakwa pulak téte, Abrahamngé jémbaa yakwa taakwa, léku nyaanngé waak, Gotna nyéngaamba ani kundi wa kwaakwa: Got Abrahamét anga wandén, “Ména talétakwana nyaan léwinyanét waménén musé kukmba kéraakandékwa. Kalapusmba kwaaakwa taakwa pulak yate ménéké jémbaa yakwa taakwana nyaan léwinyanmba waménén musé katik kéraaké dé. Dé wani musé kéraakapuk yamuké, ma waménu kalapusmba kwaakwa taakwa pulak yate ménéké jémbaa yakwa taakwa léku nyaanale, méné yaasékatake yémbéru.” Got wunga wandén Abrahamét.

<sup>31</sup>Krais Jisasna jémbaamba yaale wuna aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, ma vékulaka. Nané kalapusmba kwaakwa taakwa pulak yatéte Abrahamngé jémbaa yakwa taakwana nyaan pulak, yamba ténangwe wa. Nané kalapusmba kwaakapuk yan taakwa pulak yatéte taale kéraandén taakwana nyaan pulak, wa ténangwa. Téte nak du wandaka deku jémbaa yakwa du pulak yamba ténangwe wa. Moses wan apakundi nanéké apa yakapuk yandéka nané Krais Jisaské yékunmba vékulakate wa yékunmba ténangwa.

### **Nané kalapusmba kwaakwa du dakwa pulak yakapuk yate ma yékunmba yatékwak**

**5** <sup>1</sup>Wunga téte, nané kulémawulé kéraae yékunmba tépékaananénngé Krais Jisas nanat yékun yandénngé vékulakate, ma yékunmba male yatépékangunék. Yate apa yangunu Moses wan apakundi gunéké apa katik yaké dé. Yandu guné nakapuk kalapusmba kwaakwa du dakwa pulak yatéké yambak.

<sup>2</sup>Guné ma véku. Wuné Pol gunat wawutu ma vékungunék. Guné Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du téké yate wangunu Juda du guna sépé

sékumunaandaru, wa Moses wan apakundi gunéké apa yakandékwa. Wunga yandan wa guné Krai Jisana jémbaat kuk wa kwayéngunéngwa. Wunga kwayéngunu Krai Jisas gunat katik yékun yaké dé.

<sup>3</sup>Guné ani kundi yékunmba vékungunéngé wa mawulé yawutékwa. Yate gunat nakapuk wawutékwa. Guné Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du téké mawulé yate, Moses wan apakundi tambék vékwe wangunu guna sépé sékumunaandaru, wa Moses wan apakundi akwi ma vékusékéyakngunék. <sup>4</sup>Guné ras Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du téké we Moses wan apakundi vékwe wa Krai Jisasét yaasékangunéngwa. Dale nakurakmawulé yakapuk yate wa nak mawulé yate wa téngunéngwa. Téngunu Got gunat yéku mawulé kwayékapuk yate gunat katik yékun yaké dé.

<sup>5</sup>Nané wunga yamba ténangwe wa. Gotna Yaamambi Krai Jisana jémbaaké nanat yakwasnyéndéka wa nané yéku mawulé vékute Kraiské yékunmba vékulakate anga wanangwa, “Krai Jisas waambule yaae nané kéraae kure yékandékwa. Kure yéndu nané Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du wa tékanangwa. Yi wan wanana wa.” Wunga wate déké kaavéréngwa. <sup>6</sup>Nané Krai Jisana jémbaamba yaale dale nakurakmawulé yate wa ténangwa. Tété sépéké yamba vékulakanangwe wa. Nana sépé daré sékwak, kapuk yamba yé? Yénga yakét. Dékumukét. Wan baka musé wa. Néma musé yamba wa. Ani musé wan néma musé a. Nané Krai Jisaské yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naate nak du dakwaké, Gorké waak néma mawulé yakanangwa. Wunga yaké yanangwan wan néma musé wa.

<sup>7</sup>Talimba Krai Jisana kundi yékunmba vékute guné Galesiamba tékwa du dakwa yéku mawulé vékute yékunmba yaténgunén. Yaténgunénga bulaa du ras yaae guna mawulé wa yaavan kutndakwa. Yaavan kutndaka guné wani yéku kundi yaasékaké vékulakate Moses wan apakundiké wa vékulakangunéngwa. <sup>8</sup>Wunga yangunéngé Got yamba wandékwe wa. Got wa wandén gunat, déku nyaan Krai Jisaské yékunmba vékulakanngunéngé. Got guna mawulé yamba yaavan kutndékwe wa. Wan paapu yakwa du wa guna mawulé wa yaavan kutndarén.

<sup>9</sup>Résépuké kundi ras wakawutékwa. Résépu ayélapkéri kakémumba kutndéka wa kakému bari kapére yakwa. Paapu yakwa kundi wan résépu pulak yate, wa bari du dakwana mawulé yaavan kurkandékwa.

<sup>10</sup>Gunéké wuna mawulé yékun yandékwa. Nané gunale, nana Néman Du Krai Jisale nakurakmawulé yaténanga vékusék-wutékwa. Wani du guna mawulé katik yaavan kurké daré. Guna mawulé wuna mawulé pulak wa tékandékwa. Yandu guné wunale nakurakmawulé yakangunéngwa, wawutékwa kundiké. Yangunu Moses wan apakundi gunéké apa katik yaké dé. Wunga vékusékéte anga waak vékusék-wutékwa. Guna mawulé yaavan kurkwa du kapérandi musé

wunga yandarénné Got wani du yan kapérandi musé det waambule yakata-kandékwa. Wani du wan néma du daré, kapuk baka du daré? Yénga yakét. Dékumukét. Got wani du yan kapérandi musé dekét det waambule yakata-kandékwa.

<sup>11</sup> Krais Jisasna jémbaamba yaalan wuna aanyé waayéka nyangengu, ma vékungunék. Wuné Krais Jisasna kundi wate wa ani kundi yamba wawutékwe wa, “Guné Moses wan apakundi vékwe guna sépé ma sékungunék.” Wunga yamba wawutékwe wa. Talimba vékusékgapuk yate wa wani kundi wawutén. Bulaa wani kundi yamba wawutékwe wa. Sépé sékutake Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du téké yandakwa kundi nakapuk wamunaawutu, wa de Juda du wunat katik yaavan kurké daré. Wuné Krais Jisas nanéké takwemimba kiyaandéka nané Gotna ménimba yéku yapaté yakwa du dakwa ténangwa kundi wawutéka wa wuna kundit kuk kwayéndakwa. <sup>12</sup> Guna mawulé yaavan kurkwa du deku sépé akwi sékumunaandaru wan yékun wa.

<sup>13</sup> Wuna du dakwa, ma yékunmba vékungunék. Got gunat waandéka wa Krais Jisasna jémbaamba yaalangunén. Yaalangunénga Moses wan apakundi gunéké apa yamba yandékwe wa. Kalapusmba kwaakwa du dakwa pulak yakapuk yate wa yékunmba téngunéngwa. Téte anga waké yambak, “Nané mawulé yanangwa pulak yakanangwa. Yate kapérandi muséké mawulé yate kapérandi musé yakanangwa.” Wunga waké yambakate. Anga ma wangunék, “Nanale Krais Jisasna jémbaamba yaalan du dakwaké ma néma mawulé yakwak. Yate det ma yékun yakwak.” Wunga wate deké néma mawulé yate det yékun yate ma yékunmba yaténgunék. <sup>14</sup> Guné wunga yakwate yangunéngwanngé ani kundi wa kwaakwa, Moses viyaatakan apakundimba: Guna sépéké néma mawulé yangunéngwa pulak, nak du dakwaké ma néma mawulé yangunék. Yate det ma yékun yangunék. Wani nakurak kundi yékunmba vékute wandékwa pulak yate, wa Moses wan akwi apakundi vékute wandékwa pulak yakangunéngwa. Yate yékunmba tékangunéngwa. <sup>15</sup> Guné wunga tékapuk yate waaléwasa waariyakwa pulak, guna du dakwale waaru waariyate det yaavan kutte ma jéraawu yangunék, guné akwi lambiyakngapuk yamuké.

### **Gotna Yaamambina kundi vékute wa yékunmba tékanangwa**

<sup>16</sup> Wani kundi wate ani muséké vékulakawutékwa. Ma véku. Gotna Yaamambi guna mawulémba wulaae randu guné Gotna Yaamambina kundi ma yékunmba vékupékaate yékunmba téngunék. Wunga téte yéku mawulé vékute yéku yapaté male ma yangunék. Kapérandi mawulé vékukapuk yate kapérandi musé yaké yambak. <sup>17</sup> Du dakwana kapérandi mawulé wan Gotna Yaamambina mawulé pulak yamba yé wa. Gotna Yaamambi du dakwana kapérandi mawulale maama pulak wa

yatémbérékwa. Yatémbéréka Gotna Yaamambi nana kapérandi mawulale nana mawulémba téte kundi vétik wate waariyambérékwa. Yambéréka wa mawulé yangunéngwa musé yaké yapingunéngwa. <sup>18</sup>Guné Gotna Yaamambi mawulé yandékwa pulak yate yékunmba tékangunéngwa. Téngunu Moses wan apakundi apa katik yaké dé gunéké.

<sup>19-21</sup>Du dakwana kapérandi mawulé wa vékuséknangwa. Wani mawulé vékute wa nak du dakwale kapérandi musé yandakwa, késpulak nakpulak papungorét waatakundakwa, kus kundi paavé kundi bulndakwa, nak du dakwale maama yandakwa, waaru waariyandakwa, nak du dakwat kapére mawulé yandakwa, rakarka yandakwa, dekét deku kapmang musé kéraaké vékulakandakwa, nak du dakwat waarundakwa, nakurakmawulé yakapuk yate késpulak nakpulak kémba téndakwa, nak du dakwana muséké kapére mawulé vékundakwa, waangété kulak kate waangété yandakwa, néma paat yate némaamba kakému kulak waak kate kapérandi musé yandakwa, wunga pulak kapérandi musé ras waak yandakwa, wunga yate wa kapérandi mawulé vékute kapérandi musé yandakwa. Gunat talimba wawutén pulak bulaa a gunat nakapuk wawutékwa. Wani kapérandi musé yaké yambakate. Wani kapérandi musé yakwa du dakwa Gorale katik yarépékaké daré. Gotna gaayét katik yéké daré.

<sup>22-23</sup>Gotna Yaamambina kundi vékukwa du dakwa yéku mawulé vékute Gotna gaayét yékandakwa. Gotna Yaamambi kure tékwa du dakwa anga yakandakwa. De nak du dakwaké néma mawulé yakandakwa, yéku mawulé vékute Gorké mawulé tawulé yakandakwa, nak du dakwale yékunmba tékandakwa, nak du dakwa det yandarén kapérandi musé det katik waambule kaataké daré, du dakwat yékun yakandakwa, yéku musé male yakandakwa, wandakwa pulak yakandakwa, nak du dakwat yakélak yakélak yakandakwa, yékunmba vékulakate yékunmba yatékandakwa, wunga yate yéku musé yakandakwa. Wani yéku musé yandaru akwi du dakwa det katik waaruké daré. <sup>24</sup>Wani yéku musé yakwa du dakwa wan Krai Jisana du dakwa wa téndakwa. Téte wa de talimba yandarén kapérandi mawulé wa kuk kwayéndarén. Krai Jisas talimba takwemimba kiyaandéka wani kapérandi mawulé kuk kwayétake wa yéku mawulé male vékundakwa.

<sup>25</sup>Wan Gotna Yaamambi nanat kulémawulé wa tiyaandén. Nané dé tiyaan kulémawulé kéraae déku kundi vékupékaatéte yékunmba male téte yéku yapaté male ma yakwak. <sup>26</sup>Nana yé katik kavéréknge nané. Nana du dakwaké kapére mawulé katik vékuké nané. Nana du dakwana muséké katik jaambiké nané. Nané nana yé kavérékte nana du dakwaké kapére mawulé vékute wa deku mawulé yaavan kutnanu deku mawulé nanéké kapére yakandékwa. Wunga yakapuk yate wa nané akwi yékunmba male témuké, wa Gotna Yaamambina kundi ma vékukwak.

### Nané det ma yékun yakwak

**6** <sup>1</sup>Krais Jisasna jémbaamba yaale wuna aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, ma véku. Guna du dakwa ras Krais Jisasna jémbaamba yaale kapérandi musé yandaru vémunangunu, guné Gotna Yaamambi kure tékwa du dakwa det ma yékun yate deku mawulé ma yékun yangunék. Yate det yéku kundi ma yakélak yakélak wangunék. Det waaruké yambak. Yate jéraawu ma yangunu, guné waak de yan pulak kapérandi musé yakapuk yamuké. <sup>2</sup>Guna du dakwat ma yékun yangunék. Wunga yangunu wa kapére mawulé vékukapuk yate kurkale yarékandakwa. Krais Jisas wunga yananéngé wa wandén. <sup>3</sup>Guna mawulémba anga waké yambak, “Nané néma du dakwa a. Nak du dakwa wan baka du dakwa wa. Nané de yan pulak kapérandi musé yamba yanangwe wa. Det katik yékun yaké nané.” Wunga waké yakwa du dakwa guné wani muséké yamba vékusékungunéngwe wa. Wa baka du dakwa wa téngunéngwa. Kalmu guné waak kapérandi musé yaké guné? Wani muséké vékulakate akwi du dakwat ma yékun yangunék.

<sup>4-5</sup>Ani kundi waak ma vékungunék. Nak du dakwa gunat yékun yandaréngé katik kaavéréké guné. Kapérandi musé yaandu akwi du dakwa de nak nak deku mawulémba apa yate yéku mawulé vékute yékunmba ma téndaru. Tété yéku yapaté ma yandaru. Got wani yapatéké mawulé yandékwa. Yandékwanné vékulakate wa gunat wawutékwa. Akwi du dakwa de nak nak deku jémbaa yate ma wandaré, “An yéku jémbaa wuté yo, kapuk kapérandi jémbaa wuté yo?” Wunga vékulakate dekét deku kapmang yékunmba yandarén jémbaaké yénga mawulé yandaru. Yate nak du dakwana jémbaaké katik jaambiké daré.

<sup>6</sup>Du ras yaae Krais Jisasna kundiké gunat yakwasyé-ndaru guna yéku musé ras det ma muni waate kwayéngunu. Wunga yate wa det yékun yakangunéngwa.

<sup>7-8</sup>Ma véku. Got akwi muséké wa vékuséknédékwa. Dat paapu yaké wa yapatingunéngwa. Ani kundiké ma yékunmba vékulaka-ngunék. Du nak déku yaawimba kakému yaanane kukmba wungat male wani kakému wa kéraakandékwa. Kéraaké yandékwan pulak, du dakwa yandakwa muséna sék male wa kukmba kéraakandakwa Gotmba. Kapérandi musé yakwa du dakwa deku kapérandi mawulé vékute Gotna Yaamambina kundi vékukapuk yandaru, wa Got de yan kapérandi musé waambule yakatate wandu lambiyak-ngandakwa. Dale katik yatépékaké daré. Gotna Yaamambi kure yatékwa du dakwa yéku musé male yate déku kundi vékundaru, wa Gotna Yaamambi wandu kukmba yéku musé male kéraakandakwa. Kéraate Gorale apapu apapu yékunmba rapéka-kandakwa. <sup>9</sup>Wani kundiké vékulakate wa gunat wawutékwa. Nané yéku yapaté yamuké saalakuké yambak. Nané saalakukapuk yate yéku

yapaté yate wa Got néma kot vékute néma du raké yandékwa sapak, wa yananén yéku musé nanat tiyaakata-kandékwa. <sup>10</sup>Kukmba tiyaakataké yandékwan-ngé vékulakate bulaa a wawutékwa. Nané yéku yapaté ma yapéka-tékwak. Yate det yékun yanangwa sapak yaandu nané akwi du dakwat ma yékun yakwak. Yate Kraisa Jisasna jémbaamba yaalan du dakwaké waak vékulakate nané ma apa yate det yékun yapékakwak.

**Kraisa takwemimba kiyaandénngé Pol Kraisa yé kavérékndékwa**

<sup>11</sup>Ani nyéngaa ma véngunék. Bulaa wuné Pol wuna kundi viyaatakan dumba nyéngaa kéraae wunékét wuna taamba wa ani kundi viyaatakawutékwa. Guné viyaatakawutén kundi véte wuna kundi yékunmba vékuséngunénngé, wa wunékét wuna kapmang ani néma nyaapmba viyaatakawutékwa.

<sup>12</sup>Guna sépé sékungunénngé mawulé yakwa dunyan, de Juda duna ménimba yéku du téké we, wa sépé sékungunéngwa kundi gunat wandakwa. De wani kundi yaasékatake Kraisa nanéké takwemimba kiyaandénngé wapakuk yandaru, Judasé wani kundiké det waarute det yaavan kurkapuk yamuké, wa de sépé sékundakwa kundi gunat wandakwa. <sup>13</sup>Wani kundi wate deku sépé sékwan du de Moses viyaatakan akwi apakundi yamba yékunmba vékundakwe wa. Sépé sékundakwa kundi, ayélapkéri apakundi ras waak, wani kundi male wa vékundakwa. Yate deku yé kavérékngé mawulé yate wa gunat wandakwa, guna sépé sékungunénngé. Guné wunga yamunaa-ngunu, wa nak du dakwat anga wakandakwa, “Ma vé. De nana kundi vékute wanangwa pulak yate deku sépé wa sékundakwa. Nané néma du a ténangwa.” Wunga wate deku yé kavérékngé mawulé yate wa gunat wandakwa, guna sépé sékungunénngé.

<sup>14</sup>De deku yé kavérékngé mawulé yandakwa pulak, yamba yawutékwe wa. Wuna yé kavérékmuké kalik yawutékwa. Nana Néman Du Jisas Kraisa yé kavérékngé wa mawulé yawutékwa. Dé néma du wa randékwa. Wuné néma du yamba wa. Dé nanéké takwemimba kiyaandénngé wuné déku yé kavérékngé wa mawulé yawutékwa. Dé takwemimba kiyaandéka wuna kapérandi mawulé dale wa kiyaan. Kiyaandéka ani kápmaana musé wunat yamba apa yandékwe wa. Wani musat wa kuk kwayéwutén. <sup>15</sup>Jisas Kraisa takwemimba kiyaandénngé wa wawutékwa. Nané nana sépé sékunanana, wa baka musé wa. Nané nana sépé sékukapak yananan, wa baka musé wa. Nakurak musé male wan dé néma musé wa. Got nanat kulémawulé tiyaandéka nané kulé du dakwa ténangwan wa néma musé wa.

<sup>16</sup>Guné kulémawulé kéraae kulé du dakwa téte Gotna ménimba Israel du dakwa wa téngunéngwa. Guné déku du dakwaké Got sémbéraa yakandékwa. Akwi genge gaayémba tékwa déku du dakwaké sémbéraa

yakandékwa. Sémbéeraa yate gunat yéku mawulé kwayéndu wa yékunmba tékangunéngwa. Gorét wunga waataku-wutékwa.

<sup>17</sup>Wuné Jisasna jémbaa yakwa du téwutéka Jisasna maama talimba wunat viyaandarén. Viyaandaka nak du dakwa wunat viyaandarén waasé yan katakét véte wa vékusékndakwa, Jisasna jémbaa yawutékwanngé. Jisasna jémbaa yawutéka wunat viyaandaka bulaa kalik yawutékwa, nak du wunéké nakapuk apa yamuké.

<sup>18</sup>Krais Jisasna jémbaamba yaalan wuna aanyé waayéka nyangengu, gunéké nana Néman Du Krais Jisasét waatakuwutékwa. Dé gunéké sémbéeraa yate gunat yékun yandénngé wa dat waataku-wutékwa. Yi wan wanana wa.

Wani kundi a wasékéyakwutékwa. Yaak.